

Verksamhetsberättelse

2010

Beslutad av SBN 2011-03-16, § 35

Innehåll

1. Sammanfattning	3
2. Ekonomiskt resultat	4
3. Uppföljning av nämndens effektmål och åtgärder.....	5
4. Politisk verksamhet (kap. 6.1 IVE).....	9
5. Infrastruktur, stadsutveckling och skydd – stadsdelsutveckling och socialt förebyggande arbete (kap. 6.2 IVE)	12
6. Vård och omsorg (kap. 6.5 IVE).....	14
7. Ensamkommande barn och ungdomar (kap. 6.6 IVE).....	20
8. Medarbetare och ledare (kap. 6.8 IVE).....	22
9. Kvalitetsutveckling.....	23
10. Uppföljning av övergripande uppdrag	24

Omslagbild: Mötesplats Treklängen, oktober 2010.

1. Sammanfattning

Socialnämnden för barn och unga har ett socialpolitiskt ansvar för att barn och ungdomar skall växa upp i goda livsmiljöer och under goda levnadsförhållanden. Detta ansvar gäller i synnerhet de medborgare vars hemförhållanden och uppväxtmiljöer ger dem sämre förutsättningar än andra. Nämnden har också ett ansvar för att arbeta med stadsdelsutveckling.

Fem områden ser nämnden som särskilt viktiga i sitt arbete:

- Att företräda och stödja dem som befinner sig i eller riskerar att hamna i utanförskap.
- Att skaffa sig goda kunskaper om levnadsförhållanden och sociala insatser.
- Att ansvara för planering med socialt förebyggande inriktning.
- Att arbeta med uppföljning och utvärdering för att undersöka värdet av de insatser nämnden ger uppdrag om.
- Att vara en bra arbetsgivare.

Viktiga händelser under året – ett urval

- Socialnämnden för barn och unga redovisar ett positivt resultat med 3 994 tkr.
- Individ- och familjeomsorgens myndighetsfunktion för barn och ungdom är från januari 2010 organiserad under nämnden. Alla medarbetare har introducerats med nämndens politiker i syfte att tydliggöra nämndens mål och förväntningar.
- ”Rådgivning och stöd vid personliga problem - Vart vänder jag mig som barn, ungdom eller förälder för att få hjälp?” finns nu i broschyr och digitalt på www.uppsala.se.
- Under augusti månad fylldes Mötesplats Treklängen i Gottsunda successivt med verksamheter för att invigas i början av september.
- Nämnden har beslutat att stödja ett tvåårigt projekt, som startar våren 2011, för operativ samverkan mellan polis, skola och socialtjänst i stadsdelarna Gottsunda och Valsätra samt att ge ekonomiskt stöd för genomförandet.
- Kommunfullmäktige har efter gemensam framställan från socialnämnden för barn och unga, barn- och ungdomsnämnden och kulturnämnden beslutat att avsätta pengar i budget 2011 för ”att möjliggöra verksamhet vid ett kommande Sävja kulturcentrum”.
- Nämnden har tillsammans med barn- och ungdomsnämnden ingått avtal med Landstinget i Uppsala län avseende Socialpsykiatriska behandlingsteamets fortsatta verksamhet från 2011- 01-01.
- Nämnden har antagit riktlinjer för omorganisering/effektivisering av bostadssociala frågor och blir delfinansiär av den nya bostadsenheten.
- En brukarundersökning vid råd- och stödverksamheterna inom individ- och familjeomsorgen har genomförts.
- 28 nya boendeplatser för ensamkommande barn och ungdomar med uppehållstillstånd har tillkommit i form av utslussboende med vuxenstöd.
- En upphandling av asylboendet Villa Vänge har genomförts under våren 2010.

2. Ekonomiskt resultat

Totalt socialnämnden för barn och unga

SBN totalt	Nämndbudget 2010	Årsprognos per aug 2010	Bokslut 2010	Avvikelse nämndbudget	Avvikelse aug prognos
Intäkter	472 369,0	499 434,0	497 784,0	25 415,0	-1 650,0
Kostnader	472 369,0	497 498,0	493 789,1	21 420,1	-3 708,9
Resultat	0,0	1 936,0	3 994,9	3 994,9	2 058,9

Årsbokslut 2010 visar ett positivt resultat med 4,0 mnkr. Årsprognosen per augusti var också positiv med 2,0 mnkr. Årsresultaten för 2008 var enligt bokslut -26,4 mnkr och för 2009 -2,8 mnkr.

Nämnden ansvarar för myndighetsutövningen inom socialtjänsten och beslutar om insatser där behoven inte kan tillgodoses på annat sätt. Utvecklingen av nämndens kostnader för myndighetsinsatser har stor betydelse för nämndens möjlighet att behålla en budget i balans och arbetet med detta fortsätter i enlighet med nämndens beslut och åtgärder.

Verksamhetsområde Bokslut 2010 Belopp i tkr	Nämndbudget 2010			Bokslut 2010			Avvikelse nämndbudget		
	kommun- bidrag	Övriga intäkter	kostnad	kommun- bidrag	Övriga intäkter	kostnad	intäkt	kostnad	resultat
6.1 Politisk verksamhet	2 110	0	2110	2110	0	2701	0	591	-591
6.5 Vård och omsorg	408 158	17 904	426 062	408 158	33 828	437 400	15 924	11 338	4 586
-infrastruktur	2 649	675	3 324	2 649	634	2 395	-41	-929	888
-myndighetsinsatser	271 277	11 900	283 177	271 277	22 925	292 343	11 025	9 166	1 859
-myndighetshandläggning	86 692	5 254	91 946	86 692	10 215	94 881	4 961	2 935	2 026
-övriga öppna insatser	39 478	0	39 478	39 478	0	39 461	0	-17	17
-familjerätt	8 062	75	8 137	8 062	54	8 320	-21	183	-204
6.6 Särskilda insatser	0	44 187	44 197	0	53 688	53 688	9 491	9 491	0
-Asyl/PUT	0	44 197	44 197	0	53 688	53 688	9 491	9 491	0
Summa totalt	410 268	62 101	472 369	410268	87 516	493 789	25 415	21 420	3 995

Nämnden har fått kommunbidrag med 410 268 tkr. Förutom detta har nämnden i bokslut 2010 övriga intäkter med 62 101 tkr varav 53 688 tkr är statliga driftsbidrag för boende för asylsökande ensamkommande barn och boende för ensamkommande barn med permanenta uppehållstillstånd.

Resultatet för 2010 är +4 mnkr.

Resultatet i bokslutet är ca 2 mnkr bättre än årsprognosen per augusti.

2010 års intäkter är i bokslutet ca 25 mnkr högre än nämndens budget och de största posterna är nedanstående

- 9,5 mnkr högre på grund av volymökning av uppdraget ensamkommande barn och ungdomar
- 9 mnkr högre statsbidrag för vårdkostnader avseende barn utan vårdnadshavare
- 3,6 mnkr avseende systemägarskap för Procapita.

Den negativa intäktsavvikelsen mellan bokslut och augustiprognos avser statsbidrag för vårdkostnader för barn utan vårdnadshavare.

Återsökning av statsbidrag från Migrationsverket för vårdkostnader avseende barn utan vårdnadshavare som gav en ökning i årsbokslutet 2009 har påverkat även bokslut 2010 och en del av statsbidraget avser även här tidigare år.

Kostnaderna i bokslutet är 21 mnkr högre än nämndens budget och de största posterna utgörs av

- 9,5 mnkr högre på grund av volymökning av uppdraget ensamkommande barn och ungdomar
- 9,1 mnkr för myndighetsinsatser

Bruttokostnaderna för insatserna har ökat med 3 procent mellan 2009 och 2010. Motsvarande siffra för 2008 till 2009 var en minskning med 1 procent.

Avvikelsen i kostnader mellan bokslut och augustiprognos beror på att kostnaderna för myndighetshandläggningen inte blev så omfattande som uppskattades i prognosen.

3. Uppföljning av nämndens effektmål och åtgärder

Uppföljning av nämndens effektmål

Effektmål	Indikator/Mätetal/ Utgångsläge	Plan 2010	Utfall 2010
1. Placerade barn och ungdomar ska uppnå läroplanens kunskapsmål. Placeringar som pågår sex månader och längre.	Alla ska ha en individuell utvecklingsplan där det framgår hur kunskapsmålet i respektive ämne ska uppnås.	100 %	Se svar nedan *
2. De som har kontakt med myndighetsenheterna ska vara nöjda med bemötandet.	Andelen barn/ungdomar och deras föräldrar som är nöjda med <u>bemötandet</u> från myndighetsenheterna. Utfall 2009 barn 47 %, vuxna 67 %.	90 %	Undersöks 2012
3. De som har kontakt med myndighetsenheterna ska känna förtroende och ha kontinuitet i kontakten.	Andelen barn/ungdomar och deras föräldrar som har förtroende för och kontinuitet i kontakten med myndighetsenh. Utfall 2009: <u>Förtroende</u> Barn 54 %, Vuxna 64 % <u>Kontinuitet</u> Barn 53 %, Vuxna 64 %.	90 %	Undersöks 2012
4. De som har kontakt med Råd- och stödenheterna ska vara nöjda med bemötandet.	Andelen barn/ungdomar och deras föräldrar som är nöjda med bemötandet från ROS-enheterna.	90 %	93 %
5. Ungdomar som är placerade för vård och behandling på HVB – hem ska fullfölja planerad insats.	Andelen som fullföljer sin vårdplan ska öka. Utfallet 2009 var 49 % räknat från placeringens start. 2010 är måttet avbrott räknat på placeringar som påbörjats under året.	70 %	92 %

6. Där Socialpsykiatriska behandlingsteamet fullgör behandlingsinsats ska barnet/ungdomen och deras föräldrar uppleva trygghet med insatsen. Projekt 2008-01-01—2010-12-31.	Andelen barn/ungdomar och deras föräldrar som upplever trygghet med insatsen. Utfall 2009: 75 % upplevde trygghet med insatsen.	90 %	98 %
7. De asylsökande ensamkommande barnen och ungdomarna ska uppleva trygghet i sitt boende.	Andelen som upplever trygghet i sitt boende. Utfallet 2008 var 70 %.	80 %	86 %
8. De asylsökande ensamkommande barnen och ungdomarna ska bemötas respektfullt i boendet, skolan och i kontakten med socialtjänsten.	Andelen som anser sig bli respektfullt bemötta. Utfallet 2008 var 79 %.	90 %	75 %
9. De ensamkommande barnen och ungdomarna som har erhållit permanent uppehållstillstånd ska uppleva trygghet i sitt boende.	Andelen som upplever trygghet i sitt boende. Utfallet 2008 var 70 %.	80 %	60 %
10. De ensamkommande barnen och ungdomarna som har erhållit permanent uppehållstillstånd ska bemötas respektfullt i boendet, skolan och i kontakten med socialtjänsten.	Andelen som anser sig bli respektfullt bemötta. Utfallet 2008 var 79 %.	90 %	74 %

* Angående effektmålet ”Placerade barn och ungdomar som varit placerade mer än sex månader skall uppnå kunskapsmålet” har följande gjorts under 2010: Var sjätte månad tas ärende med placerade barn upp i nämndens individuatskott för övervägande eller omprövning. Skolsituationen för barnen ingår i övervägandet/omprövningen, vilket ger en garanti för att barnets kunskapsmål uppmärksammas.

I det utvecklingsarbete som pågår mellan skola och socialtjänst har uppmärksamats att de individuella utvecklingsplanerna behöver göras bättre. Nämnden har under året arbetat fram ett förslag till modell för ett förstärkt samarbete kring de placerade barnens skolgång.

Uppföljning av nämndens åtgärder

- Nämnden ska, inom sitt verksamhetsområde, svara för att barn och ungdomars behov tillgodoses på ett så bra sätt som möjligt inom ramen för de av Kommunfullmäktige tilldelade ekonomiska resurserna.

Under 2009 pågick ett projekt för att bryta kostnadsutvecklingen inom institutionsvården. Arbets sättet har fortsatt och bruttokostnaden för institutionsplaceringarna har minskat något jämfört med föregående år. I arbetet har uppmärksamats ökat behov av öppenvårdslösningar för barnfamiljer, vilket även omfattar boendefrågan. Tillgång till boenden är också en brist i ungdomsvården.

Nämnden har tillsammans med barn- och ungdomsnämnden ingått tillsvidareavtal med Landstinget i Uppsala län avseende Socialpsykiatriska behandlingsteamets (SPBT) fortsatta verksamhet från och med 2011- 01-01. Länets samtliga kommuner har tecknat samma avtal avseende Socialpsykiatriska behandlingsteamet med Landstinget.

Nämnden har i samarbete med nämnden för vuxna med funktionshinder och utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden antagit riktlinjer vid omorganisering och effektivisering av bostadssociala frågor och blir från 2011 delfinansierad av den nya bostadsenheten.

Övrigt samverkan med andra nämnder och huvudmän där avtal och överenskommelser träffats framgår av uppföljning av övergripande uppdrag på sidan 24.

Nämnden beslutar årligen om uppföljning och utvärdering av sin verksamhet. Uppföljnings- och utvärderingsresultat ligger till grund för nämndens utvecklingsarbete inom myndighetshandläggningen och fortsatta inriktning av uppdrag till olika leverantörer. Nämndens internkontroll omfattar verksamhetskontroller, kontroll att regler, policy och beslut följs samt myndighetskontroll. Granskningen har skett utan större anmärkningar och i de fall oklarheter funnits har berörda informerats.

- Den verksamhet som nämnden finansierar ska upphandlas enligt antagen konkurrensplan.

En förstudie avseende öppenvård har genomförts enligt den beslutade konkurrensplanens handlingsplan för 2010. Insatsen boende med stöd har bedömts kunna vara lämplig för upphandling och insatsen utreds vidare inför eventuell upphandling.

- Nämnden ska utveckla former för dialog med medborgarna för att få synpunkter på prioriteringar och planerade beslut och att få behov belysta ur ett barn- och ungdomsperspektiv.
- Nämnden ska medverka till att den kommunala demokratin fördjupas och att nya möjligheter skapas till inflytande och delaktighet för barn och ungdomar.
- Nämnden ska genomföra minst tre medborgardialoger i syfte att utveckla verksamheten. Dialoger behövs bl. a. för att utveckla "Sävjaprojektet" och att följa upp "Mötesplats Gottsunda".

En medborgardialog genomfördes i samband med Gottsundadagarna i juni. Nämnden inbjöd samtliga nämnder och bolag att medverka.

- Ta initiativ till och medverka i en samhällsplanering med sociala perspektiv, både i socialt utsatta områden och i områden under uppbyggnad i kommunen. Nämnden ska också bevaka barns och ungdomars situation och uppväxtförhållanden i den fysiska planeringen, t.ex. frågor om trygga boendemiljöer, goda lekmiljöer, tillgång till grönytor och mötesplatser och trygga och säkra skolvägar, eftersom den sociala och fysiska samhällsplaneringen i hög grad samspelar.

Nämnden har i samband med revidering av kommunens översiktsplan (ÖP) lyft fram de sociala aspekterna som nu kommer till tydligare uttryck i nya ÖP.

- Ansvara för samordning av arbetet i Gottsundaprocessen tillsammans med byggnadsnämnden och utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden.

Nämnden har ansvaret för att leda arbetet med stadsdelsutveckling vilket görs via den politiska styrgrupp som består av representanter från nämnden, byggnadsnämnden och utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden.

Den strategiska stadsdelsplanen har reviderats i enlighet med direktiv från Integrations- och jämställdhetsdepartementet och slutrapport har levererats.

Under 2010 genomfördes en revideringsdialog med representanter från Integrations- och jämställdhetsdepartementet samt ett 20-tal aktörer från det lokala arbetet i Gottsunda och företrädare för nämnden. Uppsala kommun har fått erbjudande och accepterat deltagande genom fortsatt avtal, nu med Arbetsmarknadsdepartementet, för 2011. Statskontoret har utvärderat de lokala avtalen, ”Urban utveckling, 2010:20”. Vidare har även Boverket genomfört en utvärdering ur ett boende- och trygghetsperspektiv.

- Samordna insatser i Sävja utifrån de erfarenheter och kunskaper om Sävja som framkommit i kontakter med yrkesverksamma och nätverk i området samt via medborgardialog.

I början av året skrev nämnden, kulturnämnden och barn- och ungdomsnämnden till kommunstyrelsen med en begäran att fullmäktige skulle avsätta ekonomiska medel för start och drift av Sävja kulturcentrum. Kommunfullmäktige beslutade i december 2010 att avsätta pengar för ”att möjliggöra verksamhet vid ett kommande Sävja kulturcentrum”.

- Kartlägga förhållanden i stadsdelar och geografiska områden där det kan finnas särskilda behov av utveckling och förnyelse. Kartläggningen ska utgöra underlag för planering för att skapa goda sociala uppväxtmiljöer för barn och unga. Andra nämnder ska göras uppmärksamma på de förhållanden som framgår av kartläggningen.

Nämnden har gjort en kartläggning av barn och barnfamiljers socioekonomiska förhållanden i Uppsala kommun. Stora skillnader finns både mellan och inom kommunens stadsdelar vad gäller människors sociala och ekonomiska resurser. För nämnden återstår att bearbeta detta material för att initiera fortsatt stadsdelsutvecklingsarbete utifrån de slutsatser som går att dra.

- Arbeta för att förverkliga mål som antagits av Beredningen mot utanförskap och som ligger inom nämndens ansvarsområde.

Arbetet följer de kvalitetsmål som gäller bland annat för ensamkommande barn kring integration i svenska samhället, skola, samverkan med föreningsliv mm. Nämndens arbete ligger även i linje med fullmäktiges ambitioner att förbättra förutsättningar för arbete och sysselsättning.

- Samverka med föreningar som engagerar sig socialt för barn och ungdomar.

Mötesplats Treklängen i Gottsunda och Sävja kulturcentrum ska skapa förutsättningar för föreningar och andra att bedriva verksamhet för barn och ungdomar. Där ges de möjlighet att ingå i ett sammanhang där det är möjligt att utbyta erfarenheter och samarbeta med andra föreningar och organisationer som arbetar med barn och unga i området.

Nämnden har bidragit med medel till Studieförbundet, 20 tkr, för genomförande av Gottsundadagarna i juni och med 50 tkr till föreningen Första steget för genomförande av sommaraktiviteter för ungdomar i Gottsunda och Valsätra. Vidare har nämnden bidragit med 200 tkr till Gottsunda dans och teaters Mentorsprojekt riktat till ungdomar i riskzonen.

Överläggning har tillsammans med överförmyndaren hållits med företrädare för Rädda Barnen om ensamkommande barns situation.

- Utveckla kontakterna mellan barn- och ungdomsnämnden, nämnden för vuxna med funktionshinder och utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden utifrån gemensamt uppdrag att fördjupa det alkohol- och drogförebyggande arbetet med speciellt barnfokus i familjer med missbruksproblem.

Nämnden har inlett ett samarbete med nämnden för vuxna med funktionshinder och utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden kring barnfamiljer med komplexa sociala problem, bland annat missbruksproblem. Ett samarbetsdokument mellan nämndernas myndighetsenheter kommer att färdigställas och implementeras våren 2011 och gemensamma aktiviteter påbörjas.

Genom det familjecentrerade arbetet tillsammans med öppna förskolorna och Landstingets barnvårds- och mödravårdscentraler ges möjligheter att tidigt komma i kontakt med de barn och föräldrar som behöver stöd. Landstingets "Riskbruksprojekt" syftar till att förstärka arbetet med att minska riskbruk av alkohol hos blivande föräldrar och föräldrar till barn 0-5 år, även tobak ingår i projektet. Projektet går ut på att samla in, utveckla, testa och implementera verk samma samverkansmodeller kring alkohol och tobak.

- Bidra till att utveckla socialt förebyggande strategier och metoder som kan skapa goda livsmiljöer och levnadsförhållanden för barn och ungdom.
- Utveckla kontakterna mellan socialtjänsten och förskolan/skolan genom gemensamma uppdrag med barn- och ungdomsnämnden och utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden kring förskolans/skolans sociala förhållanden, då dessa i hög grad samspelar med förhållanden i det omgivande lokalsamhället/bostadsområdet.

Nämnden har beslutat att stödja ett tvåårigt projekt för operativ samverkan mellan polis, skola och socialtjänst i stadsdelarna Gottsunda och Valsätra och att ge ekonomiskt stöd för genomförandet. Syftet är att motverka social oro, kriminalitet och droger bland barn och ungdomar. Projektet har tillkommit som en följd av ett samarbetsavtal mellan Polismyndigheten och kommunstyrelsen.

4. Politisk verksamhet

Uppföljning av nämndens verksamhetsmål

1. Andel placeringar som sker inom externa ramavtal ska öka.

Nämnden har ramavtal med en mängd företag i form av främst behandlingshem. Av de placeringar som gjorts hos extern vårdgivare har 74 procent (2009: 58 %) gjorts inom ramavtal.

2. Information om kommunala insatser till barn och ungdomar i familjer med sociala problem ska finnas lätt tillgänglig, såväl skriftligt som via kommunens hemsida. 2008 års resultat av informationsgivning ska förbättras (jfr Tumstocken).

En broschyr som beskriver de verksamheter som socialnämnden för barn och unga finansierar har arbetats fram. Broschyren heter ”Rådgivning och stöd vid personliga problem- Vart vänder jag mig som barn, ungdom eller förälder för att få hjälp?”. Broschyren finns även utlagd på Uppsala.se och på kommunens interna hemsida. Broschyren revideras regelbundet och har hittills distribuerats i 3 000 exemplar.

Informationen på kommunernas webbplatser har granskats och visar att Uppsala har förbättrat informationen på webben, även om informationen vad gäller fakta- och kontaktuppgifter om enskilda verksamheter behöver förbättras. Sedan tidigare mätning finns nu information om hur man överklagar ett beslut.

3. Barn, ungdomar och deras föräldrar ska möta verksamheter inom individ- och familjeomsorgen som är väl beskrivna utifrån metoder som kan påvisa god effekt för den enskilde och som är uppföljningsbara. Beskrivningar ska 2011-12-31 finnas för 100 procent av verksamheterna för målgruppen 0-20 år.

Verksamhetsbeskrivningar har under året tagits fram för öppenvårdsinsatserna Mentorn, Mini-Perrongen, Perrongen, hemterapeut praktisk/pedagogisk inriktning samt hemterapeut behandlingsmässig inriktning. Verksamheterna har beskrivit sina målgrupper, syfte med verksamheten, verksamhetsidé, verksamhetsinnehåll, teoretiska utgångspunkter i arbetet, arbetsmetoder, personalbemanning- och kompetens samt vilken verksamhetsuppföljning som görs.

4. Myndighetsutövningen ska reduceras till förmån för ökade serviceinsatser.

Andelen insatser inom öppenvård som ges som service har ökat från 13 procent år 2009 till 18 procent år 2010.

5. Nämnden ska utveckla sitt myndighetsarbete så att såväl socialpolitiska som ekonomiska krav tillgodoses.

Myndighetsfunktionen (myndigheten) för barn och unga är från januari 2010 organiserad under nämnden. Myndigheten står nu helt fristående från såväl interna som externa utförare, vilka ansvarar för verkställigheten av de insatser som myndigheten beslutar om.

Under innevarande år har fokus legat på ekonomiuppföljning. Utbildningsinsatser har givits till ansvariga enhetschefer bland annat för att tydliggöra ansvaret för insatskostnaderna. Enhetschefernas uppföljningsansvar för insatskostnaderna syftar till att integrera verksamhetsuppföljning med den ekonomiska uppföljningen.

6. Myndighetsutövningen utgår från en helhetssyn, är samordnad och präglad av kontinuitet.

I alla ärenden där ett barn eller en ungdom blir föremål för placering ingår i den utredning som genomförs som underlag för placeringen att ta kontakt med förskola/skola för utredning/bedömning av barnets situation och behov av stöd.

När det gäller ensamkommande barn har de i allmänhet inte någon skolkontakt vid detta tillfälle.

7. Myndighetsutövningen är kunskapsbaserad, effektivt utförd och tillgänglig.

Här redovisas några aspekter på kvalitet såsom tillgänglighet i betydelsen att beslut om insats verkställs inom lagstadgad tid, att uppdragstagare får kompetensutveckling och myndighetshandläggarnas kompetens.

Under året har 98 procent av samtliga beslut om insats verkställt inom tre månader.

Kompetensutveckling har givits till uppdragstagare för att öka kvaliteten i den sociala barnvården. 21 familjehem, 19 kontaktfamiljer, 25 kontaktpersoner har fått utbildning och 22 familjehem, 12 kontaktfamiljer och 5 kontaktpersoner har fått handledning under året. Detta utgör en mindre del av de ca 900 uppdragstagare som anlitas under ett år, fördelade på ca 250 familjehem/jourhem, ca 250 kontakthem och ca 400 kontaktpersoner.

Andelen handläggare av barn- och ungdomsärenden den 1 november med socionomexamen och minst ett års erfarenhet av att handlägga barn- och ungdomsärenden var 78 procent. Samtliga handläggares erfarenhet i yrket fördelar sig enligt följande: kortare tid än 1 år: 11 procent, 1-5 år: 36 procent, 5-10 år: 18 procent och mer än 10 år: 36 procent.

8. Myndighetsutövningen sker på ett rättssäkert sätt.

Enligt socialtjänstlagen ska en utredning inledas utan dröjsmål för att bedöma om behov finns att ingripa för ett barn som behöver skydd eller stöd. En bortre gräns på fyra månader har fastställts för hur lång tid utredningen får ta. Detta förutsätter både att handläggningen görs så skyndsamt som möjligt och att det finns tillräcklig personalbemanning inom myndighetsarbetet. Några mått redovisas nedan.

Andelen avslutade utredningar inom den lagstadgade tiden på fyra månader är 83 procent. I femton ärenden har nämnden beviljat förlängd utredningstid. Andelen avslutade förhandsbedömningar inom två veckor var 58 procent.

Mängden pågående individuellt beslutade insatser var 16 per handläggare per 1 november. De sexton insatserna fördelar sig på i genomsnitt 12 barn eller ungdomar, vilket innebär att barnet/ungdomen får flera insatser samtidigt.

Av fyra (åtta) avgjorda tillsynsärenden under året har inte något (0) föranlett kritik från Justitieombudsmannen eller Socialstyrelsen för brister i handläggningen. Av 31 (22) överklagade beslut jämlikt Lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga har Förvaltningsrätten, Kammarrätten respektive Regeringsrätten bifallit fyra (sju) överklagade ärenden. Antalet myndighetsärenden i form av utredningar och insatser var under året ca 4 400. Siffror inom parentes avser föregående år.

Ekonomiskt resultat

Politisk verksamhet	Nämndbudget 2010	Årsprognos per aug 2010	Bokslut 2010	Avvikelse nämndbudget	Avvikelse aug prognos
Intäkter	2 110,0	2 110,0	2 110,0	0,0	0,0
Kostnader	2 110,0	2 632,0	2 701,0	591,0	69,0
Resultat	0,0	-522,0	-591,0	-591,0	-69,0

Årsresultatet för den politiska verksamheten 2010 är negativt. Årsresultaten 2007-2009 var också negativa. Socialnämnden för barn och unga har ett helt annat uppdrag än tidigare distriktsnämnder och när budgeten fastställdes för år 2007 var inte nämndens organisation med fyra utskott, där samtliga ledamöter och ersättare deltar, känd.

Nämnden har i januari 2009 skrivit till kommunstyrelsen angående detta. Från 2011 har nämnden fått ett kommunbidrag som gör det möjligt att utföra sitt uppdrag inom given ram.

5. Infrastruktur, stadsutveckling och skydd – stadsdelsutveckling och socialt förebyggande arbete

Uppföljning av nämndens verksamhetsmål

9. Stadsdelsutveckling

- Gottsunda centrum byggs om och utökas för att möta innevånarnas behov av social och kommersiell service.
- Stadsdelsutvecklingsarbetet ska underlätta för utbyggnad och nybyggnation inom Gottsunda. Målet är att få mer blandade upplåtelseformer som svarar mot de boendes behov och ger möjlighet till boendekarriär inom stadsdelen.
- I syfte att öka attraktionskraften och tryggheten och områdets identitet i Gottsunda ska den offentliga miljön rustas och kompletteras. Detta ska ske i dialog med de boende.
- Handlingsplaner för att uppnå de mål som är uppsatta i den strategiska stadsdelsplanen för Gottsunda ska finnas. Socialnämnden för barn och unga ansvarar med hänvisning till sitt uppdrag om samordning för att berörda nämnder och bolag aktivt tar fram handlingsplaner.
- Nämnden ansvarar för att den politiska styrningen av stadsdelsutvecklingsarbetet genomförs.
- Stadsdelsutvecklingsarbetet ska bedrivas med fokus på ökad delaktighet och medverkan av de boende i Gottsunda. Detta ska ske via medborgardialoger och informationsmaterial till de boende om processens fortskridande.

Under året har arbetet med insamling från samtliga nämnder och bolag vad gäller mål, uppdrag och eventuella handlingsplaner genomförts. En viktig slutsats är att nämnder och bolag ännu inte i tillräcklig omfattning sätter upp mål samt uppdrag för stadsdels - utvecklingsarbetet. En viss förbättring kan dock märkas i förhållande till föregående år.

Framtagande av webblösningar för att öka medborgarnas möjligheter till delaktighet har påbörjats. En strategi för kommunikation har tagits fram.

De tre första punktsatserna har följts upp av inom ramen för det lokala utvecklingsavtalet (LUA).

10. Treklängen ska

- stärka Gottsundas resurser att möta invånarnas behov av socialt stöd och sociala serviceinsatser,
- skapa och utveckla social, kulturell och pedagogisk verksamhet, särskilt för barn och ungdomar, som bidrar till att stärka Gottsundas resurser att motverka social oro och utanförskap i området,
- bli en social och kulturell träffpunkt för Gottsundas invånare,
- ha en aktiv roll i Gottsunda för att motverka skadegörelse och verka för ökad trygghet i Treklängen och dess närområde,
- bidra till att stärka Gottsundas identitet och attraktionskraft.

Mötesplats Treklängen har successivt färdigställts under våren och sommaren. Fram till att Mötesplats Treklängen invigdes i början av september leddes förberedelsearbetet av en styrgrupp.

En arbetsgrupp arbetade parallellt med de många konkreta praktiska frågor som det handlar om när många verksamheter flyttar in i nybyggda och nyrenoverade lokaler. En mera varaktig ledningsorganisation, bestående av representanter för var och en av de verksamheter som är lokaliserade i Treklängen, har senare skapats för det interna samarbetet och kontakter med det omgivande lokalsamhället. Ett välbesökt Öppet hus genomfördes i oktober.

11. Målet med nämndens samverkan med frivilligorganisationerna är att fler föreningar och organisationer ska utveckla ett socialt engagemang för barn och unga med särskilda behov och att flera barn och ungdomar ska kunna erbjudas stöd.

Se svar på sidan åtta kring samverkan med föreningar som engagerar sig socialt för barn och ungdomar.

Ekonomiskt resultat

Infrastruktur objekt 200

	Nämndbudget 2010	Årsprognos per aug 2010	Bokslut 2010	Avvikelse nämndbudget	Avvikelse aug prognos
Intäkter	3 324,0	3 324,0	3 283,0	-41,0	-41,0
Kostnader	3 324,0	2 872,0	2 395,0	-929,0	-477,0
Resultat	0,0	452,0	888,0	888,0	436,0

Kostnaderna i bokslutet för socialt förebyggande verksamhet är lägre än budget med 0,9 mnkr och även något lägre än augustiprognosen.

När det gäller kostnaderna för socialt förebyggande arbete så har de förberedelser som pågått under året avseende Sävja kulturcentrum till största delen finansierats inom nämndens stödverksamhet. Kostnaderna för ledning och styrning av verksamheten vid Mötesplats Treklängen, vilket regleras i internavtal med Styrelsen för vård och bildning (SVB), har uppnått helårseffekt 2010. Nämnden har också ett internavtal med SVB avseende socialt förebyggande arbete för barn och ungdomar upp till 20 år.

6. Vård och omsorg

Uppföljning av nämndens verksamhetsmål

12. Antalet barn och ungdomar som placeras i hem för vård eller boende ska minska.

Antalet barn och ungdomar som placerades 2010 är 268 och detta innebär en ökning med tre personer. Kostnaden per dygn minskade mellan åren med 9 procent från 3 297 kr/dygn till 3 014 kr/dygn.

13. Antalet vårddygn per placerat barn och ungdom i hem för vård eller boende ska minska.

Det genomsnittliga antalet vårddygn var 208 år 2007, 210 år 2008 och 173 år 2009. 2010 är siffran 186 vårddygn/person. Detta innebär en ökning av genomsnittligt antalet vårddygn men siffran är fortfarande under både 2007 och 2008 års nivå.

Kostnaden per placerat barn/ungdom minskade mellan åren med 2 procent från 570 928 kronor 2009 till 561 280 kronor år 2010.

14. I relation till barn och ungdomar som är placerade i hem för vård eller boende ska andelen barn och ungdomar placerade i familjehem öka.

Andelen placerade i familjehem är oförändrad mellan åren, 52 procent.

15. Andelen myndighetsbeslut i form av placering utom hemmet ska minska i relation till myndighetsbeslut i form av insatser i öppenvård.

Andelen personer som får insats utom hemmet har i relation till dem som får en insats i hemmet minskat från 28 procent år 2009 till 26 procent år 2010.

16. Antalet barn och ungdomar med psykisk funktionsnedsättning/psykiska problem och självskadande beteende, som placeras i hem för vård eller boende, ska minska genom det socialpsykiatriska behandlingsteamets insatser och därmed reducera nämndens kostnader för insatser till målgruppen.

Resultatet visar att man kunnat förhindra och förkorta placering i hälften av de ärenden som avslutats i teamet från september 2008 till mars 2010. Insatser i form av placering och vård på sjukhus under pågående behandling samt sex månader efter avslutad behandling, har hållits på en konstant låg nivå.

17. I samtliga ärenden där det föreligger behov av insatser från flera huvudmän ska finnas en gemensam genomförandeplan av vilken ansvars- och kostnadsfördelning ska framgå.

Ett trettiotal genomförandeplaner har upprättats för att tydliggöra ansvarsfördelningen mellan de olika parterna. Planen upprättas i de ärenden där flera parter är aktuella, såsom socialtjänst, barn- och ungdomspsykiatri, skola, habilitering och biståndsbedömning för personer med funktionsnedsättning. Planerna har upprättats inför placering utom hemmet samt i särskilt komplexa ärenden.

Ekonomiskt resultat

5731-5733 myndighetsinsats

	Nämndbudget 2010	Årsprognos per aug 2010	Bokslut 2010	Avvikelse nämndbudget	Avvikelse aug prognos
Intäkter	283 177,0	295 749,0	294 202,0	11 025,0	-1 547,0
Kostnader	283 177,0	292 382,0	292 343,0	9 166,0	-39,0
Resultat	0,0	3 367,0	1 859,0	1 859,0	-1 508,0

Bruttokostnader i bokslut 2010 för myndighetsinsatser är 292,3 mnkr vilket är ca 9 mnkr mer än nämndbudgeten för 2010. I förhållande till bokslut 2009 har bruttokostnaderna ökat med 9,2 mnkr vilket är 3 procent.

Bruttokostnaderna har mellan åren utvecklats enligt nedanstående

- 2003-2004 ökat ca 14 %
- 2004-2005 ökat ca 15 %
- 2005-2006 ökat ca 5 %
- 2006-2007 ökat ca 6 %
- 2007-2008 ökat ca 8 %
- 2008-2009 minskat ca 1 %
- 2009-2010 ökat med 3 %

Utvecklingen av kostnaderna skiljer sig mellan de olika insatserna. Kostnaderna för placeringar vid institution har minskat (-1 mnkr) medan kostnaderna har ökat både vad gäller placeringar i familjehem (+ 3 mnkr) och insatser inom den strukturerade öppenvården (+7 mnkr).

5731-5733 myndighetshandläggning

	Nämndbudget 2010	Årsprognos per aug 2010	Bokslut 2010	Avvikelse nämndbudget	Avvikelse aug prognos
Intäkter	91 946,0	97 088,0	96 907,0	4 961,0	-181,0
Kostnader	91 946,0	98 449,0	94 881,0	2 935,0	-3 568,0
Resultat	0,0	-1 361,0	2 026,0	2 026,0	3 387,0

I bokslutet 2010 redovisas ett överskott för myndighetshandläggningen trots att årsprognosen per augusti var negativ. Under denna rubrik redovisas förutom den myndighetsorganisation som från årsskiftet överförts till nämnden även medel till uppföljning och utvärdering, Socialpsykiatriska behandlingsteamet (SPBT) i samverkan med landstinget och verksamheten vid Barnahus och Plusmottagningen.

5739 råd och stöd

	Nämndbudget 2010	Årsprognos per aug 2010	Bokslut 2010	Avvikelse nämndbudget	Avvikelse aug prognos
Intäkter	39 478,0	39 478,0	39 478,0	0,0	0,0
Kostnader	39 478,0	39 478,0	39 461,0	-17,0	-17,0
Resultat	0,0	0,0	17,0	17,0	17,0

Nämnden har 2010 haft internavtal med Styrelsen för vård och bildning kring råd och stödtjänster.

589 familjerätt

	Nämndbudget 2010	Årsprognos per aug 2010	Bokslut 2010	Avvikelse nämndbudget	Avvikelse aug prognos
Intäkter	8 137,0	8 132,0	8 116,0	-21,0	-16,0
Kostnader	8 137,0	8 132,0	8 320,0	183,0	188,0
Resultat	0,0	0,0	-204,0	-204,0	204,0

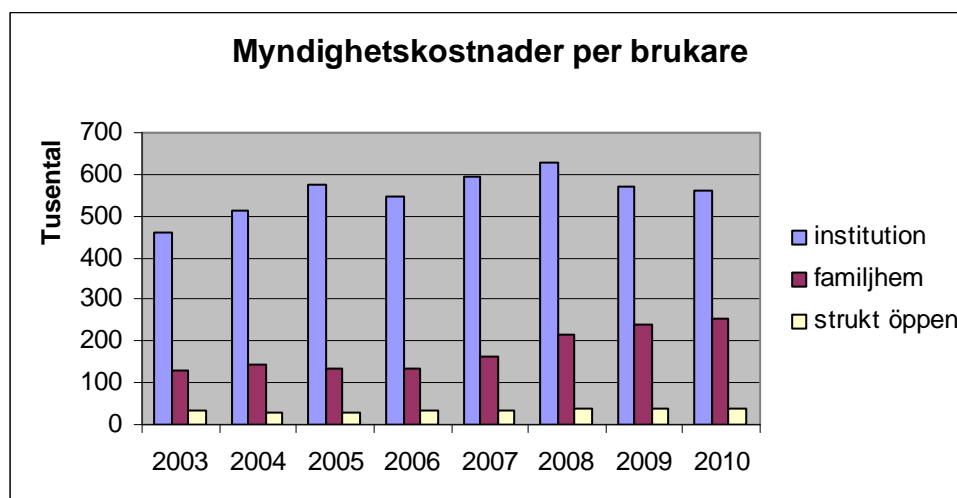
2009 fanns ett internavtal om ersättning till familjerätten om ersättning utöver fullmäktiges tilldelning för att ge utrymme att hantera den kö som fanns vid handläggning av familjerättsliga frågor. Tilläggsavtalet för 2009 omfattade 990 tkr. Årsprognosen per augusti förutsatte att verksamheten skulle kunna bedrivas inom fullmäktiges ram 2010 men bokslutet visar att detta inte var helt möjligt. Väntetiden innan utredning inleddes ökade 2010 och var vid utgången av året ca 2 månader.

Verksamhetsuppföljning**Översikt av verksamhet inom Individ- och familjeomsorgen år 2003-2010
Bruttokostnader och volymer**

Verksamhet	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Institution								
bruttokostnad (tkr)	106 723	122 556	147 171	151 465	160 917	165 496	151 296	150 423
antal personer	233	240	255	277	271	264	265	268
vårddygn	40 464	46 218	49 527	54 749	56 520	55 428	45 883	49 903
Familjehem								
bruttokostnad (tkr)	38 653	38 428	40 057	42 413	42 677	63 433	69 372	72 350
antal personer	295	270	296	298	261	294	287	287
vårddygn	78 786	73 281	76 252	74 532	72 342	77 888	74 940	69 400
Strukturerad öppenvård								
bruttokostnad (tkr)	35 419	45 376	50 631	54 973	61 274	58 451	62 495	69 570
antal personer	1 060	1 638	1 708	1 730	1 790	1 550	1 646	1 874
Summa insatskostnad(tkr)	180 795	206 360	237 859	248 851	264 868	287 380	283 163	292 343
Summa antal personer	1 588	2 148	2 259	2 305	2 322	2 108	2 198	2 429
Summa vårddygn	119 250	119 499	125 779	129 281	128 862	133 316	120 823	119 303
Myndighetshandläggning								
bruttokostnad (tkr)	86 113	84 313	85 585	90 070	91 032	95 362	99 145	99 601 ¹
antal utredningar och insatsbeslut	3 553	3 990	4 535	4 191	3 855	4 137	4 517	4 435
Total myndighetskostnad	266 908	290 673	323 444	338 921	355 900	382 742	382 308	391 944
Övriga öppna insatser								
bruttokostnad (tkr)	33 867	40 830	41 571	42 741	41 912	39 383	40 421	41 222
antal brukare av råd- och stödsins.	2 381	3 261	3 706	4 010	4 912	3 535	3 601	4 380
INDIVID OCH FAMILJEOMSORG	300 775	331 503	365 015	381 662	397 812	422 125	422 729	433 166
total bruttokostnad (tkr)								
årlig kostnadsförändring, %		10,2	10,1	4,6	4,2	6,1	0,1	2,5

¹ tjänsteköp tom 2009. I nämndens egen regi från 2010.

Bruttokostnaderna för myndigheten totalt har mellan 2009 och 2010 ökat med 2,5 procent.

Ovanstående bild visar bruttokostnadsutvecklingen i bokslut 2003-2010 per person som fått del av myndighetsinsatser inom olika verksamhetsområden. För att undvika missförstånd då viss statistik använder begreppet per person i betydelsen per invånare används i denna tabell ”brukare”.

Kommentarer

Myndighetsinsatser

Insatser utom hemmet (institution och familjehem)

	<i>Utom hemmet</i>		
	2009	2010	förändring
Bruttokostnad	220 668	222 773	1%
Antal personer	552	555	1%
Antal dygn	120 823	119 303	-1%
Antal dygn/person	219	215	-2%
Kostnad/dygn (kr)	1 826	1 867	2%
Kostnad/person (kr)	399 761	401 393	0%

Bruttokostnaderna för insatser utom hemmet har mellan bokslut 2009 och bokslut 2010 ökat med 1 procent. Antal personer som fått en insats har också ökat med 1 procent (3 personer) medan antal vård dygn har minskat med 1 procent (1 520 vård dygn). Antalet dygn/person har minskat med 2 procent (4 dygn). Kostnadsökningen per vård dygn mellan 2009 och 2010 är 2 procent medan kostnaden per person är oförändrad.

Institution

	<i>Institution</i>		
	2009	2010	förändring
Bruttokostnad	151 296	150 423	-1%
Antal personer	265	268	1%
Antal dygn	45 883	49 903	9%
Antal dygn/person	173	186	8%
Kostnad/dygn (kr)	3 297	3 014	-9%
Kostnad/person (kr)	570 928	561 280	-2%

Bruttokostnadsminskningen för institutionsvården är totalt 1 procent (ca 1 mnkr). Kostnader för placeringar på externa hem för vård eller boende (HVB) har minskat medan kostnaderna för placeringar vid institutioner som drivs av Statens institutionsstyrelse (SiS) har ökat och detsamma gäller kostnaderna för institutioner i kommunens egen regi. Kostnaderna för övrigt ekonomiskt bistånd har minskat.

Antalet placerade personer är nästan oförändrat men varje placering har i genomsnitt ökat med 13 dagar. I bokslut 2009 var motsvarande siffra en minskning med 37 dagar. Om man räknar om vårddygnen till helårsplaceringar har dessa förändrats mellan åren enligt följande

2008 152 helårsplaceringar
2009 126 helårsplaceringar
2010 137 helårsplaceringar.

Kostnaden per vårddygn och kostnaden/person har minskat mellan bokslut 2009 och bokslut 2010 med 283 kr/dygn (9 %) respektive 9 648 kr/ person (2 %). En förklaring till den minskade kostnaden per vårddygn kan vara att andelen köp inom ramavtal har ökat.

Familjehem

	<i>Familjehem</i>		
	2009	2010	förändring
Bruttokostnad	69 372	72 350	4%
Antal personer	287	287	0%
Antal dygn	74 940	69 400	-7%
Antal dygn/person	261	242	-7%
Kostnad/dygn (kr)	926	1 043	13%
Kostnad/person (kr)	241 714	252 091	4%

Bruttokostnadsökningen för familjehemsvården är 4 procent (ca 3 mnkr).

Antalet placerade personer är oförändrat och antalet vårddygn har minskat. Antal dygn/person har i genomsnitt minskat med 19 dygn/person. Om man räknar om vårddygnen till helårsplaceringar har dessa minskat från 205 år 2009 till 190 år 2010. Kostnaden per dygn har ökat med 13 procent (117 kronor).

Kostnadsökningen inom familjehemsvården avser den förstärkta familjehemsvården medan kostnaden för de arvoderade familjehemmen har minskat. Fördelningen mellan den förstärkta familjehemsvården och de arvoderade familjehemmen har förändrats mellan åren så att andelen

arvoderade minskar. I bokslut 2010 avser 52 procent av kostnaderna för insatsen familjehem arvoderade familjehem medan motsvarande siffra för 2008 var 56 procent. Placeringar i förstärkt familjehemsvård har ökat i omfattning beroende på behov av alltmer kvalificerade insatser.

Strukturerad öppenvård

	<i>Strukturerad öppenvård</i>		
	2009	2010	förändring
Bruttokostnad	62 495	69 570	11%
Antal personer	1 646	1 874	14%
Kostnad/person (kr)	37 968	37 124	-2%

Bruttokostnaden för den strukturerade öppenvården har ökat med 11 procent. Ökningen av kostnader avser köp av platser medan kostnaden för kontaktpersoner har minskat något. Antal personer som erhållit insats har ökat med 14 procent. Bruttokostnaden per person har minskat mellan åren.

Myndighetshandläggning

Antalet utredningar och insatser inom myndighetshandläggningen har minskat något jämfört med föregående år, 4 435 jämfört med 4 517 år 2009. Det är antalet utredningar och insatser utom hemmet som minskat något för ungdomar, medan det är antalet insatser i hemmet som minskat för de yngre barnen. Antalet barn och ungdomar som varit föremål för insats är något färre än föregående år. Andelen flickor som fått en insats är 45 procent och andelen pojkar 55 procent, samma som föregående år. Antalet inledda utredningar under året var 1 423 (1 440) något färre jämfört med föregående år.

Antalet inkomna ärenden till Ungdomsbrottsgruppen är 1 128 (1 416), vilket är lägre än år 2009. 1/5 (1/3) av de inkomna ärendena rör barn under 15, lägre än föregående år. Relationen flickor – pojkar i denna åldersgrupp har också förändrats. Andelen flickor innevarande år har minskat och är nu ca 1/5 (1/3).

Totalt var mängden avslutade uppdrag kring faderskap och föräldraskap 1 336, en ökning med 115 barn. Antalet remisser för samarbetsavtal och snabbupplysningar har minskat och antalet utredningar kring vårdnad, boende och umgänge har ökat jämfört med föregående år. Vid årsskiftet fanns nitton (åtta) stycken remisser i kö för att utredas. Väntetiden från remiss från Tingsrätten till att utredning inleds har i år ökat väsentligt och uppgår till ca två månader.

Antalet adoptionsärenden i form av adoptionsyttranden och fortsatt samtycke till adoption har minskat jämfört med föregående år och antalet medgivandeutredningar har legat på en lägre nivå än under de närmast föregående åren. 12 (14) barn har anlänt under året.

Siffror inom parentes avser föregående år.

Övriga öppna insatser

Genom råd- och stödverksamheterna har 1 613 (1 036) *barn* fått enskilt stöd/familjestöd.

Fördelningen är 44 (42) procent flickor och 56 (58) procent pojkar. 183 (180) barn har fått stöd i gruppverksamhet. Fordelningen är 42 (57) procent flickor och 58 (43) procent pojkar.

1 917 (1 755) *ungdomar* har fått enskilt stöd/familjestöd inklusive deltagit i programverksamhet. En ungdom kan ha fått stöd ifrån flera verksamheter. Fordelningen är 51 (60) procent flickor och 49 (40) procent pojkar. 277 (208) ungdomar har deltagit i gruppverksamhet. Andel flickor är 33 (48) procent och 67 (52) procent pojkar.

Individriktat arbete för att upptäcka och behandla missbruk pågår bl.a. av grundskoleteamet och ungdomsteamet. Under året har 84 (165) ungdomar i åldern 12–17 år varit aktuella hos grundskoleteamet och 209 (314) ungdomar i åldern 16–20 år hos ungdomsteamet. Av samtliga ungdomar som under året avslutat sin kontakt med teamen har 84 (80) procent fullföljt överenskommen planering.

Råd- och stödverksamheterna ger också enskilt stöd och stöd i gruppverksamhet för *vuxna*, ex. enskilt stöd vid Trappan och olika former av föräldrastöd. 112 (115) personer har fått enskilt stöd och 278 (300) personer har deltagit i gruppverksamhet. De vuxna särredovisas eftersom det inte alltid går att härleda om föräldrastödet är knutet till barn eller ungdomar.

Den som vänder sig till råd- och stödverksamheterna registreras inte i något socialregister och kan vara anonym. Den statistik som förs görs i respektive verksamhet. Siffror inom parentes avser föregående år.

7. Ensamkommande barn och ungdomar

Boende för ensamkommande barn och ungdomar

Verksamhet 61x	Nämndbudget	Bokslut	Bokslut	Avvikelse	Avvikelse
	2010	2010	2009	nämndbudget	föreg. år
Intäkter	44 197	53 688	42551	-1 646	-11 137
Kostnader	44 197	53 688	42551	-1 646	-11 137
-boende (asyl)	15572	15 831	15703		-128
-boende (PUT)	27425	36 000	25483		-10 517
-handläggning	1200	1 856	1365		-491
Resultat	0	0	0	0	0

Verksamheten med asylboende och boende för ensamkommande barn och ungdomar finansieras med statsbidrag och har ett 0-resultat.

Uppföljning av verksamheterna

Under året har 28 nya boendeplatser för ensamkommande barn och ungdomar med uppehållstillstånd tillkommit i form av utslussboende med vuxenstöd. Utslussboendet Boye

startade under augusti med 17 platser, resterande 11 platser tillskapas på Frey Svenssons väg med beräknad inflyttning under januari 2011. Totalt har nämnden tecknat avtal med Migrationsverket om 90 platser för ensamkommande barn och ungdomar.

En kvalitetsupphandling av asylboendet Villa Vänge har genomförts under våren 2010. Av elva inkomna anbud vann Styrelsen för vård och bildning upphandlingen.

En förnyad utvärdering om ensamkommande barns och ungdomars uppfattning om och upplevelse av sin situation har genomförts. Syftet med utvärderingen är att mäta de effektmål som fastställts av nämnden. Ett annat övergripande mål för utvärderingen är att synliggöra de ensamkommande barnens egna erfarenheter och upplevelser av sitt boende och vilket mottagande de fått i Uppsala kommun.

Resursgruppen för ensamkommande barn och ungdomar har utökats med representant från socialbidragsverksamheten samt överförmyndarkontoret. Gruppen har under året fått i uppdrag att arbeta med att ta fram gemensamma rutiner vad gäller fickpenningnivå och gemensam introduktionsplan för att säkerställa likvärdiga villkor hos alla parter. Gemensamma fickpenningnivåer har fastlagts och började gälla från september månad och har inneburit en sänkning och anpassning till socialbidragsnormerna i kommunen. En gemensam introduktionsplan för samtliga boendeformer har tagits fram och presenterades för resursgruppen i november. Denna plan syftar till att dels säkra upp att ungdomarna får samma kunskaper oavsett vilket boende de bor i och dels att de har samma beredskap i att klara sig i det svenska samhället. Planen har den största betydelse när det gäller utflyttningen till utslussboende eftersom där har inte ungdomarna samma stöd som de har haft möjlighet att få i det tidigare boendet.

Myndigheten har fått en utökning av socialsekreterartjänster och all myndighetshandläggning av ensamkommande barn och ungdomar sker sammanhållet på ungdomsenhet Öster.

Målgrupperna som dominerar är ungdomar i åldern 16-17 år och främst pojkar ifrån Somalia, Afghanistan och Irak.

Ensamkommande barn och ungdomar	Antal	
	2009	2010
Anvisade från Migrationsverket	38	47
Avslag asylansökan	9	10
Erhållit permanent uppehållstillstånd (PUT)	22	18

Migrationsverket har under året totalt anvisat 47 ensamkommande barn och ungdomar till Uppsala. Under 2010 har Migrationsverket beviljat 18 uppehållstillstånd och meddelat 10 avslag på ansökan om uppehållstillstånd. Under året har 20 ungdomar som fyllt 18 år fått flytta ut från asylboendena.

8. Medarbetare och ledare

Uppföljning av nämndens verksamhetsmål

18. Nämnden ska utveckla sin myndighetsorganisation så att personalkompetens och god arbetsmiljö tillgodoses.

Såväl medarbetardagarna som socialpolitiskt forum var värdefulla inslag för verksamheten som helhet utifrån att nämnden blev ansvarig för medarbetarna år 2010. Dels fick alla medarbetare träffa nämnden, dels fick man komma till tals. Enhetschefer och gruppledare fick även möjlighet att med nämnden diskutera det sociala arbetet och hur det skall gestalta sig utifrån den socialpolitik nämnden vill föra.

Under hösten 2010 startade ett kompetensförsörjningsprojekt med medel ur Europeiska socialfonden. Syftet är att minska personalomsättningen genom att stärka stödet till nyanställda med en introduktionsperiod samt därefter fördjupa erfarenheterna och ge en vidareutbildning till specialist. Första momentet var att utbilda mentorer och coacher på respektive arbetsplats. Medarbetarna ges därefter kompetenshöjande insatser på allmän nivå (AT) och specialist nivå (ST). Projektet pågår i 18 månader och följs samt utvärderas av Stockholms universitet. Respektive AT och ST utbildning ger 15 högskolepoäng. Under året startade ett fördjupat samarbete med företagshälsovården Previa. Det är ett hälsofrämjande arbete som bland annat skall hjälpa medarbetarna att få strategier för att hantera stress i arbetet. Arbetet går också ut på att ringa in framgångsfaktorer i det kontinuerliga arbetsmiljöarbetet.

För att öka kunskapen över lönebildningen kontra de medarbetare som går till andra arbetsgivare har verksamheten genomfört en lönekartläggning. Kartläggningen tog fasta på de medarbetare som slutat kontra ny arbetsgivare och ny lön. Det kan konstateras att många medarbetare lämnade myndighetsområdet under året, och gick till andra arbetsgivare som lönemässigt betalade flera tusen kronor mer i månaden för samma erfarenhet och kompetens.

För att möta nämndens ambitioner på ledarna inom verksamheten har kontoret genomfört chefsdagar med inriktning på både chefsrollen och det ekonomiska ansvaret. Några chefer har även påbörjat den strategutbildning som anordnas av Uppsala kommun. Målet med insatserna är att som chef förstå och lära sig uppdragskontorets processer samt sätt att fungera i relation till ledning och styrning av såväl verksamhet som ekonomi.

En medarbetarenkät har genomförts under året. Det område som har störst prioritet är arbetsbelastning. Samarbete och effektivitet är frågor som myndigheten redan arbetar med på olika sätt och som är viktiga för medarbetarnas motivation. Ett annat område som är viktigt att förbättra är utvecklingsmöjligheter.

Nämnden har antagit jämställdhetsplan och mångfaldsplan.

Personalen inom myndighetsenheten har en låg kort- och långtidssjukfrånvaro.

9. Kvalitetsutveckling

Ett av de områden nämnden ser som särskilt viktigt i sitt arbete är uppföljning, utvärdering och att undersöka effekterna av de insatser nämnden ger uppdrag om. Under året har en rad olika åtgärder genomförts för att undersöka värdet av de insatser nämnden finansierar. Dessa åtgärder kan sammanfattas i begreppet kvalitetsutveckling.

Nämnden har deltagit i det nationella nätverket Tumstocken kring kostnader och kvalitet inom individ- och familjeomsorgen ur ett medborgarperspektiv. Inom nämndens ansvarsområde har informationsgivning, handläggningstid, utredningskostnad samt omfattning och kostnader vid vård utom hemmet för åldersgruppen 13-20 år undersökts. Resultatet redovisas i en rapport ”Jämförelseprojektet, Individ och familjeomsorg, 2010-11-02”.

En del i nämndens kvalitetsutveckling är att ta fram beskrivningar av samtliga verksamheter för barn och ungdomar 0–20 år inom individ- och familjeomsorgens verksamheter i kommunens egen regi. Syftet är att barn, ungdomar och deras föräldrar ska möta verksamheter inom individ- och familjeomsorgen som är väl beskrivna utifrån bland annat verksamhetsinnehåll, teoretiska utgångspunkter i arbetet, arbetsmetoder, personalens kompetens och den målgrupp de vänder sig till.

De utvärderingar som rapporterats under året är:

- utvärdering av tidigt stöd genom familjecentrerat arbete
- brukarundersökning vid sju myndighetsenheter som arbetar med utredningar och insatser för barn- och ungdomar 0–20 år
- utvärdering av Plusmottagningen, verksamhet för personer med missbruksproblem och psykisk ohälsa och
- en länsövergripande brukarenkät till de ungdomar som genomgått behandling via det socialpsykiatriska behandlingsteamet samt till deras föräldrar.

Undersökningar som genomförts och som rapporteras 2011 är:

- brukarundersökning vid sex enheter inom råd- och stödverksamheten för barn- och ungdomar 0–20 år
- utvärdering om ensamkommande barn och ungdomar.

Uppföljnings- och utvärderingsresultat ligger till grund för nämndens utvecklingsarbete inom myndighetshandläggningen och fortsatta inriktning av uppdrag till råd- och stödverksamheterna.

Myndighetshandläggning

Av brukarundersökningen vid myndighetsenheterna framgick att barn, ungdomar och deras föräldrar vill bli lyssnade på och att deras synpunkter ska tas tillvara. Det framgick också att bemötandefrågor liksom möjlighet till inflytande är utvecklingsområden.

Klienters och anhörigas synpunkter kring bland annat tillgänglighet, bemötande och tjänsternas genomförande tas tillvara på ett strukturerat sätt enligt rutin som nämnden tagit fram. Klagomål och synpunkter tas upp på arbetsplatsträffar.

När det gäller bemötande, tillit och kontinuitet finns handledning för samtliga medarbetare. Där skall medarbetaren spegla klientens motstånd vid utrednings- och förändringsprocessen och det egna bemötandet och förhållningssättet.

Ett annat område som lyftes fram i brukarundersökningen var samarbete med andra verksamheter. Aktiviteter/försöksprojekt för att förbättra samarbetet mellan myndighet individ- och familjeomsorg barn och unga, myndighet vuxna och socialtjänst/socialbidrag kommer att påbörjas under våren 2011.

I de olika fortbildningar som pågår samt planeras för socialsekreterare kommer medarbetarna ges fördjupad kunskap om de villkor barn, ungdomar och deras familjer lever under samt fördjupad kunskap om kommunikation/samtal bland annat. Målsättningen är att bättre kunna bedöma och tillgodose familjernas behov av insatser.

Råd- och stödverksamhet

Av den genomförda brukarundersökningen vid sex råd- och stödenheter framgår bland annat att brukarna är nöjda med hur de blir bemötta, att de blir lyssnade på och att de kan lita på den personal de möter. Av svaren framgår också att en stor andel av brukarna ger ett positivt betyg i sin helhetsuppfattning om den verksamhet de besöker och i sin bedömning av det stöd som går att få.

Resultatet av brukarundersökningen visar att brukarna själva upplever att de har stor nytta av det stöd de får från råd- och stödverksamheterna. Nämndens förebyggande arbete riktat till barn och ungdomar granskades 2009 av Kommunrevisionen, som då påtalade bristen på hur effektkvalitet i de beskrivna metoderna som används i råd- och stödverksamheterna kan säkerställas. Effektkvalitet kan definieras utifrån vilken skillnad produkten/tjänsten gör för mottagaren, vilket ligger mycket nära vad som vanligtvis menas med nytta.

10. Uppföljning av övergripande uppdrag

Socialt förebyggande arbete för barn och ungdomar i åldern upp till 20 år

Avtalstid: 2010

Parter: barn- och ungdomsnämnden (BUN), utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden (UAN), socialnämnden för barn och unga (SBN) och Styrelsen för vård och bildning (SVB).

Resultat: I uppdragets drogpreventiva del ingår att medverka i nationella, regionala nätverk och referensgrupper samt öka kunskapen om relevant forskning. Seminarier och utbildning kring metoder i socialt arbete och kring droger och droganvändande bland ungdomar har gjorts för föräldrar, personal inom skola, fritid, socialtjänst, föreningar och landsting. Bl.a. har utbildningsdagar genomförts kring barn som inte går till skolan, en grupp som kan vara en riskgrupp för utanförskap och droger. Planering av 2011 års Liv och hälsa ung-undersökning har inletts. Arbetet med att förhindra och minska tidig alkoholanvändning hos barn och ungdomar i grundskoleåldern fortgår genom Örebro preventions program (ÖPP). Många av Uppsalas grundskolor använder metoden, som är en alkoholpreventiv metod riktad till föräldrar. Målsättningen är att den används på alla grundskolor samt på gymnasiet. För utförligare beskrivning av hur det alkohol- och drogpreventiva arbetet vidareutvecklats 2010 biläggs verksamhetsberättelse.

Det lokala Brottsförebyggande rådet i Uppsala är en annan del i uppdraget kring socialt förebyggande arbete. Rådet har sammanträtt vid fem ordinarie tillfällen och också genomfört metoddagar. Rådets roll gentemot de verksamheter som bedriver olika former av brottsförebyggande arbete är främst att vara ett stöd för att befästa, utveckla och på olika sätt

lyfta fram det goda arbetet. Vissa centrala uppdrag med fokus på Uppsala som en trygg stad har rådet som en viktig medaktör. Exempelvis gäller detta arbete mot klotter, brand i skolan, Uppsala som evenemangsstad samt olika trygghetsevenemang. Under rådets ledning pågår aktiviteter i ett antal arbetsgrupper med syfte att på olika sätt stärka tryggheten för barn och ungdomar i de miljöer de rör sig. För utförligare beskrivning av hur arbetet vidareutvecklats biläggs verksamhetsberättelse för perioden 2009-11-01 – 2010-10-31.

Eksätra – avtal om HVB - platser med resursskola och behandlingsplatser med inriktning på barn och ungdomar med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning

Avtalstid: 2009-2011

Parter: BUN, SBN och SVB

Resultat: Socialstyrelsen har under hösten 2010 haft tillsyn på Eksätra och verksamheten uppfyllde väl ställda krav.

Nuvarande genomsnittliga behandlingstid är fortfarande tolv månader, varav vistelsen på Eksätra uppgår till sex månader och resterande sex månader utgör utslussning till hemmet med familjestöd. Efterfrågan på vårdplatser har ökat under 2010.

HVB Rosenhill – avtal om HVB behandlingsplatser med inriktning på barn och ungdomar med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning, psykiatri och social problematik

Avtalstid: 2010–2011

Parter: BUN, SBN och SVB

Verksamheten är nystartad 2010 och är ett hem för vård eller boende (HVB) som tidigare var ett LSS-boende för ungdomar i åldern 15 till 20 år med diagnosen Aspergers syndrom. HVB Rosenhill verksamhet riktar sig till ungdomar med neuropsykiatrisk diagnos som har en psykisk och social tilläggsproblematik och som har stora behov av behandlingsinsatser samt dessutom inte kan bo kvar i föräldrahemmet.

Genom samverkansavtal med Uppsala läns landsting möjliggör detta ett aktivt samarbete runt varje individ.

Under våren 2010 flyttade verksamheten till bättre anpassade lokaler och platsantalet har utökats från fem till sex behandlingsplatser samt en utslussplats i närområdet.

Kompetenshöjning av personalgruppen har skett under året genom nyanställning av högskoleutbildad behandlingspersonal. Det är övervägande flickor som har varit inskrivna under året.

Barnahus i Uppsala län -samverkansavtal om professionella barnutredningar i barnvänlig miljö

Avtalstid: 2006-2012

Parter: SBN, kommunerna i Uppsala län, Landstinget i Uppsala län, Polismyndigheten i Uppsala län, Rättsmedicinalverket och Åklagarkammaren i Uppsala län

Resultat: Barnahus är en verksamhet vars syfte är att vara en barnvänlig miljö vid rättsliga, sociala, medicinska och psykologiska utredningar som görs då barn som misstänks vara utsatta för våld i nära relation och/eller då barn misstänks vara utsatta för sexuella övergrepp.

Två samordnare är anställda, en polis och en socionom och arbetet med att få samtliga parter, kommuner i länet, landstinget, polis, åklagare och rättsmedicin, att samverka för barnets bästa är en av deras huvuduppgifter. Barnhus visar mycket goda resultat. Fler och fler barn och ungdomar anmäls, utreds snabbare och bättre och får hjälp. 2010 har 113 barn från Uppsala varit aktuella för samråd, varav flertalet resulterat i en polisanmälan. Av barnen är 2/3 flickor. Inom verksamheten har det konstaterats att den efterföljande hjälpen och behandlingen för de drabbade barn och ungdomarna behöver förbättras. Stödet till hela familjen kan också vidareutvecklas.

Stadsdelsutveckling

Avtalstid: 2008-2010

Parter: Uppsala kommun och staten, representerat av Integrations- och jämställdhetsdepartementet.

Resultat: Lokalt utvecklingsavtal (LUA) för perioden 2008-2010 har avslutats. Arbetsmarknadsdepartementet, som övertagit frågan om LUA, har meddelat att man avser teckna fortsatta avtal för 2011. Uppsala kommun har beslutat att ansöka om fortsatt deltagande. I arbetet med avtalet har samtliga nämnder och styrelser varit berörda och deltagit utifrån respektive delegationsområde. Ett gemensamt arbete inom tjänstemannastyrgruppen med att ta fram en strukturplan för Gottsunda och Valsätra pågår. Den politiska samordningen av stadsdelsutvecklingsarbetet leds av socialnämnden för barn och unga tillsammans med utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden samt byggnadsnämnden. Integrationsdepartementet har presenterat en delutvärdering, gjord av SWECO Eurofutures och Boverket har på regeringens uppdrag lämnat en rapport om boendesegregation i LUA-områden. Statskontoret har gjort en utvärdering; Urban utveckling, 2010:20

Tidigt stöd till barn 0–5 år och deras familjer genom familjecentrerat arbete i samverkan kommun och landsting

Avtalstid: 2008-2010

Parter: BUN, SBN och Landstinget i Uppsala län

Resultat: Det familjecentrerade arbetet pågår sedan 2004. Öppna förskolan är den mötesplats för barn 0–5 år och deras vårdnadshavare där pedagogisk verksamhet erbjuds. De sju öppna förskolorna har under år 2010 tillsammans tagit emot drygt 35 000 besökare (barn och föräldrar), varav 7 000 mammor och ca 900 pappor. Samverkan mellan BVC, MVC, öppna förskolan och Råd och stöd bedöms svara upp mot föräldrarnas behov i hög utsträckning enligt den utvärdering som genomfördes i slutet av 2009 och början av 2010. De olika professionerna, barnmorskor, socionomer och förskollärare stödjer och stärker varandra och familjerna slussas till olika verksamheter beroende på behov. Det finns två familjecentraler där verksamheten är samordnad lokalmässigt. Ett integrationsfrämjande arbete pågår på flertalet öppna förskolor på följande sätt: Personalen på vissa öppna förskolor bidrar med sina språk (engelska, svenska och arabiska) och kulturella kunskaper vilket underlättar kontakten med familjerna som besöker verksamheten. Samhällsinformation ges för kvinnor med invandrabakgrund. Riktade grupper finns för mammor med utländsk bakgrund och diskussioner kan pågå om olika kulturer och traditioner, föräldraskap, kvinnohälsa och olika samhällsfrågor. Föräldraträffar sker på andra språk. Även COPE utbildning finns på andra språk. SFI-undervisning ges för gravida och kvinnor med barn. På en av de öppna förskolorna finns en modersmålspedagog som fungerar som förebild för män med invandrabakgrund.

Ett nytt samverkansavtal har ingåtts kring familjecentrerat arbete mellan Uppsala kommun och Landstinget i Uppsala län för perioden 2011-01-01 – 2013-12-31. Familjecentralernas verksamhetsberättelser 2010 och åtaganden 2011 biläggs.

Insatser för ”unga vuxna” 16-25 år med missbruk och psykisk ohälsa i samverkan kommun och landsting

Avtalstid: 2008-2010

Parter: Socialnämnden för barn och unga (SBN), nämnden för vuxna med funktionshinder (VFN) och Landstinget i Uppsala län

Resultat: Plusmottagningen, den gemensamma verksamhet som sedan 2004 bedrivs enligt samarbetsavtal mellan landstinget i Uppsala län och Uppsala kommun, riktar sig till unga människor mellan 16-25 år med psykisk ohälsa och missbruksproblem. Avtalet är uppsagt per 2010-12-31 och genomförd utvärdering visar bl.a. att antalet personer som antas för behandling har ökat, men det är osäkert hur stor andel av målgruppen som Plusmottagningen når ut till. 2010 var det totalt 615 besök, varav 212 i åldern 16-20 år. Utvärderingen visar också att delat huvudmannaskap medför problem att tillgodose båda organisationernas önskemål exempelvis vad gäller ledarskap och system för dokumentation/journalföring. Under året har inriktning för fortsatt stöd till målgruppen tagits fram och en överenskommelse kring insatser för målgruppen har upprättats mellan nämnden för vuxna med funktionshinder och socialnämnden för barn och unga för kommande år.

Barn och unga 0-20 år som är i behov av insatser såväl från kommunen som från landstinget med gemensamma riktlinjer för arbetet med barn och ungdomar i behov av särskilt stöd.

Avtalstid: 2009-2010

Parter: BUN, SBN, UAN och Landstingets Hälso- och sjukvårdsstyrelse

Resultat: Socialnämnden för barn och unga, barn- och ungdomsnämnden, utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden och Landstinget i Uppsala län tecknade avtal om samverkan och gemensamma riktlinjer för arbetet med barn i behov av särskilt stöd 2009. Under 2010 har information och riktlinjer spridits till såväl kommunala som fristående verksamheter som arbetar med barn 0-20 år.

Gemensamma genomförandeplaner i ärenden med flera parter inblandade har genomförts i ett 30-tal av nämndens ärenden för att tydliggöra ansvarsfördelningen mellan parterna. Effekterna av avtalets riktlinjer avseende basnivåernas (förskola, grundskola, barnavårdscentraler med flera) arbete med tidig upptäckt kan inte bedömas i nuläget. De gemensamma riktlinjerna finns tillgängliga digitalt på kommunens hemsida. Avtalet löper ut 31 december 2010, arbetet med utformning av ett nytt avtal för perioden 2011-2012 pågår.

Gemensamma insatser för barn och ungdomar med allvarlig psykisk ohälsa och självskadande beteende.

Samverkansprojekt: 2008-2010

Parter: BUN, SBN och Landstingets Hälso- och sjukvårdsstyrelse

Socialpsykiatriska behandlingsteamet har bedrivits i projektform, samverkansprojekt mellan kommun och landsting, under perioden 2008 till och med 2010. Teamet är knuten till forskning för deras behandlingsmetoder. En utvärderingsrapport redovisades i maj 2010 som visar att insatser i form av placering har hållits på en konstant låg nivå.

En länsövergripande brukarenkät genomförs löpande till de ungdomar som genomgått behandling via teamet samt till deras föräldrar – enkäterna sammanställs två ggr/år av kontoret. I jämförelse med föregående år har upplevelsen av tryggheten med insatsen ökat från 75 procent till 98 procent. För ungdomarna som har varit aktuella inom teamet har skolnärvaron ökat från 35 procent till 65 procent. Självskadebeteendet inkl suicidförsöken minskar under behandlingstiden och minskningen kvarstår till stor del även sex månader efter avslutad behandlingstid. Under 2010 har 17 ungdomar från Uppsala deltagit i behandling.

Nämnden har tillsammans med barn- och ungdomsnämnden ingått avtal med Landstinget i Uppsala län avseende Socialpsykiatriska behandlingsteamet (SPBT) fortsatta verksamhet från och med 2011-01-01. Ny utvärdering kommer att presenteras under våren 2011.

Överenskommelse om samarbete mellan Landstinget i Uppsala län och Uppsala kommun gällande personer med psykisk funktionsnedsättning/ psykisk ohälsa

Överenskommelsen omfattar 2008–2010.

Parter: Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden (UAN), barn- och ungdomsnämnden (BUN), socialnämnden för barn och unga (SBN), nämnden för vuxna med funktionshinder (VFN), äldrenämnden (ÄLN) och Landstingets Hälso- och sjukvårdsstyrelse

Resultat: Under året har två koordinatörer anställts av kommun/landsting, riktade mot psykiatri respektive habilitering/rehabilitering/LSS. Arbetet påbörjades efter sommaren 2010 med kartläggning och inventering av befintliga insatser och samverkansformer mellan olika huvudmän som underlag för utvecklandet av gemensamma samverkansformer.

Ge unga vuxna (16–30 år) med intellektuell, neuropsykiatrisk och psykisk funktionsnedsättning samma möjligheter som andra till fortsatt utbildning och arbete efter avslutad skolgång

Avtalstid: 2008–2010.

Parter: UAN, SBN, BUN, VFN och SVB

Resultat: Det övergripande uppdraget om att ge unga vuxna med funktionsnedsättning samma möjligheter som andra till fortsatt utbildning och arbete efter avslutad skolgång har nu löpt i tre år. 2010 har uppdraget utvidgats till alla unga vuxna oavsett typ av funktionsnedsättning. Ersättningen är baserad på 120 årsplatser, varav socialnämnden för barn och unga disponerar tio platser. Verksamheten har också givit stöd till arbetsgivare som haft personer ur målgruppen anställda eller i praktik/ arbetsträning.